

TYÖNHAKU JA TYÖSKENTELY IRLANNI S SA

Yleistä

Irlanti on tasavalta. Asukkaita Irlannissa on 4,3 miljoonaa. Irlannin kokonaispinta-ala on noin 70.000 km². Pohjois-Irlanti eli Ulster kuuluu Yhdistyneelle Kuningaskunnalle. Pääkaupunki on Dublin (suur-Dublinin alueella noin miljoona asukasta). Muita suuria kaupunkeja ovat Cork, Galway ja Limerick. Iiri on maan ensimmäinen virallinen kieli, mutta englanti on kuitenkin useimpien irlantilaisten pääkieli. Irlannin valuutta on euro.

Työmarkkinat

Vuonna 2008 alkanut globaali talouskriisi on lyönyt leimansa Irlannin työmarkkinoille. Työttömyysaste on jatkuvasti kasvanut, ja on tällä hetkellä 14,7 % (Eurostat, huhtikuu 2011). Irlannin vahvimpia työllistäjiä ovat edelleen tietoelektronikka ja lääketieteellisyys. Tarjolla on töitä myös IT-, terveydenhoito- sekä myyntialan ammattilaisille. Opettajista, eri alojen asentajista, rakennusmiehistä ja teollisuustyöntekijöistä on sen sijaan ylitarjontaa. Myös osa-aikatyöt ovat talouskriisin myötä lisääntyneet.

Työnhaku

Suomen työhallintoa vastaa Irlannissa FAS www.fas.ie. Työväilytyksen lisäksi FAS järjestää mm. ammatinvalinnanohjausta, koulutusta ja työharjoittelua. Irlannissa on yksityisiä työväilytystoimistoja noin 500, jotka veloittavat tarjoamistaan palveluista työnantajilta. Työväilytystoimistot löytyvät esim. keltaisilta sivuilta www.goldenpages.ie kohdasta Employment Agencies tai Recruitment Specialists.

Tietoja Irlannin avoimista työpaikoista, työmarkkinoista ja työskentelyoloista löytyy myös EURES-portaalista: eures.europa.eu (Eläminen ja työskentely).

Tärkeimmät sanomalehdet Irlannissa ovat The Irish Independent, The IrishTimes ja The Irish Examiner, jotka löytyvät osoitteesta www.onlinenewspapers.com (Europe > Ireland).

Lupamenettelyt

EU/ETA-maan kansalaisilla on oltava voimassa oleva passi tai kuvallinen henkilöllisyystodistus. Passi on edelleen kätevin. EU-kansalainen ei tarvitse työlupaa Irlannissa. Jos oleskelusi kestää yli kolme kuukautta, tarvitset oleskeluluvan, jonka voit anoa paikalliselta poliisiviranomaiselta (Garda station).

Verotus

On hyvä selvittää verotusasiat perusteellisesti työnantajan kanssa, ennen kuin ottaa työn vastaan. Kannattaa myös selvittää asiat omassa verotoimistossa ennen lähtöä. Lisätietoa: www.vero.fi (> vero-ohjeet > kv.tilanteet > ulkomaantyöskentelyn verotus). Irlannissa saa verokortin paikallisesta verotoimistosta. Irlannissa on kaksi veroastetta, 20 % ja 41 %. Kunnallisveroa ei ole. Paikallishallinto kerää mm. jätemaksun ja autoveron. Lisätietoa osoitteesta www.revenue.ie.

Sosiaaliturva

EU-maista toiseen muuttavien sosiaaliturvaa koordinoi EY-asetus 883/2004. Asetuksen perusteella ratkaistaan, minkä maan sosiaaliturvan piiriin EU:n alueella liikkuva henkilö kuuluu. Pääsääntö on, että työntekijänä kuulut työskentelymaasi sosiaaliturvan piiriin. Jollet työskentele, oikeutesi sosiaaliturvaan määräytyy asuinvaltiosi lainsäädännön mukaan. Työnhakijan kannattaa ottaa mukaan Kelasta haettava eurooppalainen sairaanhoitokortti, joka antaa oikeuden perusterveydenhuoltoon ennen työn löytymistä. Lisätietoa suomalaisen sosiaaliturvan siirrosta tai uuden maan järjestelmään liittymisestä sekä sairaanhoitokortin hakulomakkeen saa Kelasta www.kela.fi.

Irlannin sosiaaliturvajärjestelmä on nimeltään Pay-Related Social Insurance PRSI. Korvaukset kattavat terveydenhoidon, eläkkeet, sairaus- ja työttömyyskorvauksen, invaliditeetin ja äitiysavustukset. Maksut vähennetään palkasta. Lisätietoa sosiaaliturvasta osoitteesta www.welfare.ie.

Työttömyyskorvausta haetaan paikallisesta sosiaalitoimistosta. Jos työskentely Irlannissa on kestänyt vähemmän aikaa kuin vaadittava työssäoloaika, otetaan huomioon Suomessa tehty työ. Tätä varten tarvitaan Suomesta U1-lomake, jonka saa Kelasta tai työttömyyskassalta.

Jos työnhakija siirtää suomalaisen työttömyysturvansa Irlantiin kolmen kuukauden työnhaun ajaksi U2-lomakkeella, hänen tulee ilmoittautua paikallisessa sosiaalitoimistossa seitsemän päivän kuluessa siitä, kun on lähtenyt Suomesta. Lisätietoa: www.tyj.fi (Työttömyysturva ja työ ulkomailla) ja www.kela.fi (> Maasta- ja maahanmuutto > Muutto ulkomaille > Etuuksien maksu > Työttömyysturva).

Asuminen

Vuokra-asuntoja on saatavana kalustettuina ja kalustamattomina. Vuokratakuu on yleensä 1–2 kuukauden vuokraa vastaava summa. Perheettömän edullisin asumismuoto on asua talon yhdessä huoneessa jakaen talon yhteiset tilat muiden vuokralaisten kanssa. Seuraavia nettiosoitteita kannattaa selailla asunnon etsinnässä: www.daft.ie, www.let.ie, www.propertypartners.ie ja www.myhome.ie

Näihin yrityksiin kannattaa olla yhteydessä saadakseen ko. palveluita.

- Kaasu: Irish Gas Board (Bord Gais Eireann) (mikäli asunnossa on kaasulämmitys)
- Sähkö: Electricity Supply Board (ESB)
- Vesipalvelut hoidetaan paikallisten viranomaisten välityksellä. Maksuton.
- Puhelin: Telecom Eireann
- TV: TV-luvan saa postista ja kaapeli-TV:n (jos haluaa enemmän kuin kaksi kanavaa) kaapelifirmasta NTL.

Lyhytaikaisesta majoituksesta edullisimpia ovat retkeilymajat ja Bed & Breakfastit. Eri asumismuotojen nimiä: *flat share* solutyypinen huoneisto, *bedsit* vuokrahuone keittomahdollisuudella, jossa kylpyhuone on useimmiten yhteiskäytössä, *studio* lähinnä suomalainen yksiö ja *one bedroom flat/apartment* kaksio.

Tutkintojen tunnustaminen

Tutkintojen ammatillisella tunnustamisella tarkoitetaan ulkomaisen koulutuksen tuoman ammatillisen kelpoisuuden ja pätevyyden tunnustamista. Lisätietoja Opetushallituksesta: www.oph.fi tai kansainvälisten ENIC (*European Network of National Information Centres on Academic Recognition and Mobility*)-NARIC- (*Network of National Academic Recognition Information Centres*) tiedonvaihtoverkostojen nettisivuilta: www.enic-naric.net

Muita linkkejä:

www.browseireland.com

www.local.ie

www.cso.ie

www.irfinsoc.com

www.finpro.fi

Irish Sites

Koottua Irlanti-tietoa

Irlannin tilastokeskus

Irlanti-tietoa

Maa- ja toimialatiedon alla tietoa Irlannin taloudesta ja työllisyydestä suomeksi